

Prima instanță: O. Melniciuc
Instanța de apel: N. Vascan, E. Fisitican, V. Negru

dosarul nr: 3r-170/16

DECIZIE

12 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Ion Druță
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de Întreprinderea de Producție și Comerț „Toncar” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de administratorul Mihail Perlov

în pricina la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii de Producție și Comerț „Toncar” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 08 iunie 2016, prin care a fost restituită cererea de apel declarată de Întreprinderea de Producție și Comerț „Toncar” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Dorel Rusu, ca fiind depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel și împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 08 iunie 2016 prin care a fost restituită cererea de apel declarată de Întreprinderea de Producție și Comerț „Toncar” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de administratorul Mihail Perlov, ca fiind depusă în afara termenului legal

constată:

La 11 ianuarie 2013, SRL „Toncar” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a invocat că la 19 iulie 2012, SRL „Toncar” a procurat conform contractului de vânzare-cumpărare nr. TC-ARM-1001, de la AR „Metallizing”, Italia, hârtie de marca „Rotoflex H.W.S.” destinată pentru etichete.

La 30 noiembrie 2012, SRL „Toncar” a procurat un lot nou de marfă care urma să fie importată și vămuită prin postul vamal Ialoveni.

Menționează că la 06 decembrie 2012 a fost prezentată marfa respectivă în vederea vămuirii, fiind întocmită declarația vamală nr. IX06065119 din

04 decembrie 2012. Însă, postul vamal Ialoveni a refuzat devamarea mărfii - hârtie metalizată de marca „Rotoflex H.W.S.” la poziția tarifară 4810, motivând că aceasta este clasificată conform nomenclatorului mărfurilor la poziția tarifară 4811 care se taxează.

Indică că Serviciul Vamal al RM a obligat SRL „Toncar” să achite aceste taxe, iar ulterior contrar poziției reclamantului, Serviciul Vamal al RM a reținut aceste sume din conturile bancare ale importatorului.

Relevă că în aceste condiții a fost efectuată expertiza tehnică a mărfii la data de 27 noiembrie 2012 și la 03 decembrie 2012 au fost întocmite actele de expertiză tehnică de Centrul de expertiză a mărfurilor și testări tehnice al „SINERGISM” SRL prin care se confirmă faptul că marfa în cauză - hârtie metalizată de marca „Rotoflex H.W.S.” se clasifică la poziția tarifară 4810 19 00.

Invocă că Serviciul Vamal al RM nu recunoaște rezultatul acestei expertize tehnice și invocă Raportul de încercări nr. 548-12 din 18 septembrie 2012 al Centrului de Analiză și încercări „Pielart-AIRIN” solicitat de către pârât conform căruia marfa în cauză se clasifică la poziția tarifară 4811 90.

Susține că la cererea SRL „Toncar” din 06 decembrie 2012 adresată Serviciul Vamal al RM privind examinarea și soluționarea cazului, prin răspunsul nr. 9948 din 07 decembrie 2012 i s-a refuzat de a vămui marfa în cauză la poziția tarifară 4810 19 00, iar prin răspunsul nr. 10248 din 18 decembrie 2012 a fost indicat că declarația vamală nr. 1003601007035 din 04 decembrie 2012 este transmisă spre anulare Comisiei de experți a Biroului Vamal Chișinău.

Mai explică că la 17 decembrie 2012, în rezultatul analizei cazului în cadrul audienței cu specialiștii Serviciului Vamal al RM, s-a ajuns la concluzia de a se face demers către Organizația Mondială a Vămilelor în vederea solicitării unui răspuns care ar clarifica acest conflict.

Drept urmare a acestei adresări a recepționat răspunsul Serviciului Vamal al RM nr. 28/06-16084 din 24 decembrie 2012, conform căruia SRL „Toncar” a fost informată că o decizie finală privind clasificarea hârtiei de marca „Rotoflex H.W.S.” va fi luată după primirea recomandărilor de la Organizația Mondială a Vămilelor.

Consideră că Serviciul Vamal al RM incorect a clasificat hârtia de marca „Rotoflex H.W.S.” ceea ce le creează dificultăți în importarea în continuare a acestei mărfi.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 16, 19 din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, art. 56, 166, 167 CPC.

Solicită admiterea acțiunii, de a considera neîntemeiat și ilegal refuzul Serviciului Vamal al Republicii Moldova de a vămui hârtia de marca „Rotoflex H.W.S.” importată de SRL „Toncar” la 06 decembrie 2012, a obliga Serviciul Vamal al Republicii Moldova să clasifice hârtia de marca „Rotoflex H.W.S.” la poziția tarifară 4810 și de a efectua vămuirea mărfii date conform declarației vamale 1003601007035 din 04 decembrie 2012, cât și compensarea de la pârât a tuturor cheltuielilor de judecată.

La 03 aprilie 2015, SRL „Toncar” a depus cererea de chemare în judecată suplimentară împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Biroul Vamal Chișinău, prin care a solicitat de a considera neîntemeiat și ilegal refuzul Serviciului Vamal al Republicii Moldova, adresat Biroului Vamal Chișinău din 06 noiembrie 2012 de a vămuia hârtia de marca „Rotoflex H.W.S.” importată de SRL „Toncar” la poziția tarifară 4810, a obliga Serviciul Vamal al Republicii Moldova să clasifice hârtia de marca „Rotoflex H.W.S.” la poziția tarifară 4810 și de a efectua vămuirea mărfii date conform declarației vamale 1003601007035 din 04 decembrie 2012, cât și compensarea de la pârât a tuturor cheltuielilor de judecată.

Pe parcursul examinării cauzei SRL „Toncar” a depus cerere de modificare a acțiunii împotriva Serviciului Vamal al RM, intervenient accesoriu Biroul Vamal Chișinău, prin care a solicitat admiterea acțiunii, de a considera neîntemeiate și ilegale acțiunile Serviciului Vamal al RM în vederea modificării codului mărfii din poziția tarifară 4810 la poziția 4811, de a recunoaște ilegal și de a anula actul de inspecție emis de către Serviciul Vamal al RM, de a obliga Serviciul Vamal al RM să clasifice hârtia de marca „Rotoflex H.W.S.” la poziția tarifară 4810 și de a efectua vămuirea mărfii date conform declarației vamale nr. IX06065119 din 04 decembrie 2012, compensarea de la pârât a tuturor cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău din 30 decembrie 2015 acțiunea a fost respinsă, ca neîntemeiată.

La 06 ianuarie 2016, SRL „Toncar”, reprezentată de avocatul Dorel Rusu a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău din 30 decembrie 2015, prin care a solicitat admiterea apelului, amânarea achitării taxei de stat până la prima ședință de judecată, casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

La 21 aprilie 2016, SRL „Toncar”, reprezentată de administratorul Mihail Perlov a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău din 30 decembrie 2015, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 iunie 2016, a fost restituită cererea de apel declarată de SRL „Toncar”, reprezentată de avocatul Dorel Rusu, ca fiind depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 iunie 2016, a fost restituită cererea de apel declarată de SRL „Toncar”, reprezentată de administratorul Mihail Perlov, ca fiind depusă în afara termenului legal

La 21 iunie 2016, SRL „Toncar”, reprezentată de administratorul Mihail Perlov a depus recurs nemotivat împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 08 iunie 2016, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii recurate, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

La 05 august 2016, SRL „Toncar”, reprezentată de administratorul Mihail Perlov a depus recurs motivat împotriva încheierilor Curții de Apel Chișinău din

08 iunie 2016, prin care a solicitat admiterea recursului și restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

În motivarea acestuia a invocat că hotărârea primei instanțe a fost emisă la data de 30 decembrie 2015, iar reprezentantul SRL „Toncar”, avocatul Dorel Rusu a declarat apel în condițiile art. 365 alin. (1¹) CPC la 06 ianuarie 2016.

Menționează că instanța de apel a acceptat spre examinare cererea dată îndeplinind prevederile art. 183-185 CPC și anume a emis încheierea prin care a primit spre examinare cererea de apel, a expediat în adresa intimaților copia cererii de apel și a stabilit data examinării apelului pentru 11 mai 2016, ora 10:00.

Relevă că nu este clară poziția instanței de apel, după ce a verificat materialele și a primit spre examinare cererea de apel nemotivată, și a expediat-o în adresa intimaților, or conform art. 368 alin. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Astfel, menționează că chiar dacă chestiunea împuternicirilor părților și a reprezentanților acestora urmează a fi analizată la o fază incipientă de examinare a cauzei civile, instanța a neglijat acest aspect, a admis cererea spre examinare, a numit ședința, și chiar în cadrul primei ședințe din 11 mai 2016 a înmânat intimaților cererea de apel motivată, semnată de administratorul SRL „Toncar” și apoi, în cadrul următoarei ședințe, tocmai peste 5 luni de la data depunerii cererii de apel, instanța s-a expus referitor la împuternicirile persoanelor care au semnat cererea de apel.

Explică că deși dispozițiile art. 369 CPC prevăd dreptul instanței de a restitui cererea de apel, în asemenea cazuri instanța de judecată trebuie să acționeze prompt, anterior expirării termenului de contestare pentru actul supus examinării.

În acest sens subliniază că restituirea cererii de apel poate avea loc la faza incipientă, însă instanța, după ce a pregătit pricina pentru dezbateri, a purces la procedura de judecare a pricinii, a anunțat completul de judecată, a verificat împuternicirile participanților la proces, a acordat părților termen pentru a face cunoștință cu apelul motivat, pentru ce a amânat ședința și tocmai după aceasta a început verificarea împuternicirilor persoanelor care au depus și semnat cererile de apel.

Consideră că circumstanțele speței și anume că de la primirea cererii și până la restituirea acesteia au derulat anumite acțiuni procedurale și s-au scurs toate termenele legale stabilite pentru îndeplinirea contestării actului, concluzionează că în astfel de împrejurări restituirea cererii va avea pentru recurent drept consecință o îngrădire la accesul liber la justiție.

Obiectează că din conținutul încheierii emise de către instanța de apel la 08 iunie 2016, rezultă că administratorul SRL „Toncar”, Mihail Perlov a fost prezent în ședința de judecată din data emiterii hotărârii, pe când instanța a analizat superficial dosarul deoarece, în cadrul ședinței din 30 decembrie 2015, administratorul SRL „Toncar”, Mihail Perlov nu a fost prezent, mai mult ca atât,

nu a fost prezent în cadrul la mai multe ședințe și copia dispozitivului hotărârii a recepționat mai târziu de la reprezentantul său.

Invocă că din lipsa de informație referitor la etapa de aflare a dosarului în cadrul Curții de Apel Chișinău, a primit citația pentru ședința din 11 mai 2016 abia la 17 martie 2016 fără a mai recepționa și încheierea de înlăturarea a neajunsurilor, a întocmit apelul motivat și l-a depus în instanță la data de 21 aprilie 2016 pentru ca instanța între timp să-l expedieze intimaților și deja în cadrul ședinței să examineze nemijlocit cauza fără a fi tergiversată.

Mai menționează că deoarece instanța a verificat superficial actele și nu a depistat împrumuturile avocatului la faza incipientă, a fost lipsit de posibilitatea contestării hotărârii și respectiv i-a fost îngădit accesul liber la justiție cât și a fost lipsit de posibilitatea soluționării juste a cauzei.

La 12 septembrie 2016, Serviciul Vamal al RM a depus referință la cererea de recurs, prin care a solicitat respingerea recursului declarat de către SRL „Toncar”, reprezentată de administratorul Mihail Perlov, cu menținerea încheierilor Curții de Apel Chișinău din 08 iunie 2016.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

La caz, se constată că la 08 iunie 2016 instanța de apel a pronunțat doar dispozitivele încheierilor contestate cu recurs.

La fel, se mai constată că, deși la materialele pricinii este anexată scrisoarea de însoțire cu privire la expedierea copiilor încheierilor motivate în adresa recurenților, date care ar confirma recepționarea acestora la dosar lipsesc.

Ca urmare, recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva încheierilor instanței de apel din 08 iunie 2016, în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare din considerentele ce urmează.

În speță se constată că la 06 ianuarie 2016, SRL „Toncar”, reprezentată de avocatul Dorel Rusu a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 30 decembrie 2015, prin care a solicitat admiterea apelului, amânarea achitării taxei de stat până la prima ședință de judecată, casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Este cert și faptul că la 21 aprilie 2016, SRL „Toncar”, reprezentată de administratorul Mihail Perlov a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii Judecătoreiei Rîșcani, mun. Chișinău din 30 decembrie 2015, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 iunie 2016, a fost restituită cererea de apel declarată de SRL „Toncar”, reprezentată de avocatul Dorel Rusu, ca fiind depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel, și tot prin încheiere din 08 iunie 2016, Curtea de Apel Chișinău a restituit cererea de apel declarată de SRL „Toncar”, reprezentată de administratorul Mihail Perlov, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar SRL „Toncar” nu a solicitat repunerea în termen.

Instanța de apel consideră că încheierile recurate în speță au fost adoptate cu încălcarea normelor procedurale aplicabile în speță, prin urmare nu pot fi menținute.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. d) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă cererea de apel a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel, iar în conformitate cu alin. (1) lit. b) și în cazul dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen

În interpretarea corectă a acestor prevederi legale, este de înțeles că restituirea apelului poate fi dispusă doar la faza de primire a cererii de apel, adică până la expirarea termenului de pregătire a pricinii către dezbateri în ședință de judecată și numirea apelului pentru examinare, conform dispozițiilor art. 370, 371 CPC.

La caz, însă, se constată că prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2016, cererea de apel înaintată de către SRL „Toncar” a fost primită spre examinare și stabilită ședința pentru examinarea apelului pentru data de 11 mai 2016, ora 10:00 (f. d. 171).

Este incontestabil și faptul că ședință de judecată din 11 mai 2016, a fost amânată pentru data de 08 iunie 2016, la solicitarea reprezentantului Serviciului Vamal, care a solicitat termen pentru a face cunoștință cu cererea de apel motivată (f. d. 192).

În conexiunea celor relatate, se constată că instanța de apel, într-un mod neînțeles, a aplicat prevederile art. 369 CPC, restituind cererile de apel depuse de către SRL „Toncar”, reprezentată de avocatul Dorel Rusu și de către SRL „Toncar”, reprezentată de administratorul Mihail Perlov, la data de 08 iunie 2016, când apelul a fost primit deja spre examinare.

Or, instanța de apel adoptând la 25 februarie 2016 încheierea prin care a dispus primirea spre examinare a cererii de apel depusă de apelantul „Toncar” SRL, cu expedierea în adresa intimaților copia cererii de apel și stabilirea ședinței de judecată pentru examinarea apelului pentru data de 11 mai 2016 ora 10.00, a

depășit faza de primire a cererii de apel, fază la care se admite restituire apelului, în baza prevederilor art. 369 CPC.

Distinct de cele menționate, este evident că încheierile recurate în speță au fost adoptate cu încălcarea normelor procedurale, fapt ce incontestabil indică la temeinicia recursului declarat de SRL „Toncar”, reprezentată de administratorul Mihail Perlov și netemeinicia încheierilor recurate.

Ca consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul și a casa încheierile instanței de apel din 08 iunie 2016, prin care au fost restituite cererile de apel depuse de către SRL „Toncar”, reprezentată de avocatul Dorel Rusu și de către SRL „Toncar”, reprezentată de administratorul Mihail Perlov, cu restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

decide:

Se admite recursul declarat de Întreprinderea de Producție și Comerț „Toncar” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de administratorul Mihail Perlov.

Se casează integral încheierile Curții de Apel Chișinău din 08 iunie 2016, prin care a fost restituită cererea de apel declarată de Întreprinderea de Producție și Comerț „Toncar” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Dorel Rusu și prin care a fost restituită cererea de apel declarată de Întreprinderea de Producție și Comerț „Toncar” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de administratorul Mihail Perlov, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii de Producție și Comerț „Toncar” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Ion Druță

Dumitru Mardari